

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžp/11/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200244
Dátum vydania rozhodnutia:	06.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012200244.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík 26, IČO 31 303 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, s pribratým účastníkom: Poľovnícka spoločnosť Aquila, Bernolákovská cesta 37, Ivanka pri Dunaji, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia SR sp. zn. 8805/2011-1.10 (57/2011-rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/13/2012-112 zo dňa 21. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/13/2012-112 zo dňa 21. júna 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky

Rozhodnutím ministra životného prostredia SR Číslo: 8805/2011-1.10 (57/2011-rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného Číslo: 3746/2011-2.2 zo dňa 3. októbra 2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2, 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 543/2002 Z.z.) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Bzová, katastrálne územie O.. Minister v rozkladovom konaní zmenil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z.z. a určil, že odstrel možno zrealizovať v uvedenej lokalite, poslieďkou a postriežkou do 30. novembra 2011 a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslieďkou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd v Bratislave na základe žaloby Lesoochranárskeho zoskupenia VLK preskúmal správne konanie a napadnuté rozhodnutie a zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie ministra životného prostredia SR Číslo: 8805/2011-1.10 (57/2011-rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011.

Rozsudok odôvodnil tým, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo napadnuté rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov pričom toto zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

V danom prípade súd z obsahu spisu zistil, že k podaniu žiadosti došlo z dôvodu vzniku škodových udalostí na majetku fyzických osôb, poškodeniu včelstiev a roztrhaniu oviec, ku ktorým došlo v blízkosti obydľí. Zo žiadosti vyplynulo, že v predmetnom poľovnom revíri sa nachádzajú 4 kusy medveďov a v predchádzajúcom období nebol zaznamenaný odlov. Odborný orgán - ŠOP SR vo svojom stanovisku k žiadosti nedospel k záveru, že by uskutočnený odstrel medveďa v danej lokalite ohrozil jeho populáciu. Žalovaný v rozhodnutí uviedol, že iná alternatíva predchádzania vzniku škôd spôsobených chráneným živočíchom neexistuje, pretože nie je možné medveďov umiestniť v zoologických záhradách, nie je možné umiestniť odchyteneho medveďa do inej lokality z dôvodu, že problém by sa preniesol len na iné miesto. V zmysle zákona o ochrane prírody, podmienkou na povolenie výnimky z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov je splnenie podmienky, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov.

Žalovaný neexistenciu inej alternatívy zdôvodnil skutočnosťou, že oslovil všetky zoologické záhrady v Slovenskej aj Českej republike, či by mohli v prípade odchytu medveďa hnedého tohto umiestniť vo svojich zariadeniach. Všetky zoologické záhrady odpovedali, že buď medvede nechovajú alebo majú plné stavy. Premiestňovanie medveďov do iných lokalít nie je účelné, pretože tieto sú navyknuté hľadať potravu pri ľudských obydliach, čím by sa problém len preniesol na iné miesto.

Z obsahu administratívneho spisu súd však nedokázal zistiť, akým spôsobom žalovaný zisťoval nemožnosť realizácie inej alternatívy, a to umiestnenie medveďa hnedého do zoologických záhrad. Jeho tvrdenie o tom, že tieto odmietli umiestniť medveďa vo svojich zariadeniach, z obsahu spisu nevyplýva. V spise sa nenachádza žiaden úradný záznam, prípadne listinný dôkaz o tom, že by boli vykonané citované úkony zo strany žalovaného a že by skutočne oslovil spomínané všetky zoologické záhrady na území Slovenskej a Českej republiky. Z obsahu spisu takisto nemožno zistiť, že by zo strany žalovaného, prípadne iných odborných inštitúcií bol vykonaný monitoring výskytu medveďa hnedého v dotknutej lokalite, a že by jeho usmrtením nedošlo k ohrozeniu jeho populácie. Tvrdenie žalovaného, že by k ohrozeniu populácie nedošlo, nie je možné zistiť ani zo žiadneho obstaraného podkladu k rozhodnutiu.

Správny orgán síce odôvodnil svoje rozhodnutie, ale jeho tvrdenia nezodpovedajú dôkazom, na ktoré v ňom poukazoval ani obsahu predloženého administratívneho spisu. Z daného dôvodu bolo súdu znemožnené preskúmať, na základe akých okolností a dôkazných prostriedkov žalovaný dospel k záveru, že nie je splnená podmienka neexistencie inej alternatívy na zamedzenie škodám spôsobených medveďom hnedým v danej lokalite a že nebude ohrozená jeho populácia. Navyiac, v predmetnom prípade odborný orgán, ktorý posudzoval dôvodnosť žiadosti o povolenie výnimky odporučil vykonať odstrel živočicha z dôvodu predchádzania škôd podľa ust. § 40 ods. 3 písm. b) zákona o ochrane prírody, pričom žalovaný udelil žiadateľovi výnimku z dôvodu ochrany verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí z iného dôvodu (§ 40 ods. 3 písm. c), pričom ohrozenie bezpečnosti ľudí, stret živočicha s človekom, strata plachosti medveďa hnedého nebol v danej lokalite zdokumentovaný. Z podkladov rozhodnutia takisto nemožno zistiť premnoženie medveďa v danom poľovnom revíri, t.j. posúdenie primeranej rozlohy teritória pre počet živočíchov vyskytujúcich sa v predmetnom území. Táto okolnosť nevyplýva zo žiadnej relevantnej správy a zisťovania odborného orgánu, pričom aj podklad rozhodnutia je súčasťou súdneho prieskumu. Dôvod udelenia výnimky preto súd považoval za nepreskúmateľný.

Zvyšné námietky žalobcu v podanej žalobe súd považoval za irelevantné, pretože podľa názoru prvostupňového súdu, nemali vplyv na zákonnosť postupu žalovaného v konaní.

III.

Odvolanie

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, v ktorom uviedol, že:

sa nestotožňuje so závermi Krajského súdu v Bratislave uvedenými na strane 11 rozsudku, a síce, že: „Z obsahu spisu takisto nemožno zistiť, že by zo strany žalovaného prípadne iných odborných inštitúcií bol vykonaný monitoring výskytu medveďa hnedého v dotknutej lokalite, a že by jeho usmrtením nedošlo k ohrozeniu jeho populácie.“ a, že: „V spise sa nenachádza žiaden úradný záznam, prípadne listinný dôkaz o tom, že by boli vykonané citované úkony zo strany žalovaného, a že by skutočne oslovil spomínané všetky zoologické záhrady na území Slovenskej a Českej republiky.“ a považuje ich za nedôvodné, najmä s poukazom na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 67/2005 ZSP, podľa ktorého, ak žalobca v žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia neuvedie, akými konkrétnymi nezákonnosťami rozhodnutie žalovaného správneho orgánu trpí, v čom bol žalobca týmto rozhodnutím ukrátený na svojich právach (pričom všeobecné tvrdenie, že rozhodnutím bol porušený zákon, resp. že rozhodnutie nemá oporu v zákone, je nepostačujúce pre úspech v konaní), konajúci súd vzhľadom na svoju procesnú pozíciu nad stranami tieto skutočnosti za žalobcu nevyhľadáva, keďže práve tieto skutočnosti podľa § 249 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je súd podľa § 250h Občianskeho súdneho poriadku viazaný.

Žalobca vo svojom žalobnom návrhu nenamietal absenciu materiálu preukazujúceho vykonanie monitoringu výskytu medveďa hnedého, ani absenciu úradného záznamu či listinného dôkazu o komunikácii žalovaného so spomínanými zoologickými záhradami.

Aj napriek vyššie uvedenému dokladáme stanoviská Zoologických záhrad Bojnice, Bratislava, Spišská Nová Ves a Košice, v ktorých opakovane potvrdzujú, že v rokoch 2011 - 2012 nebolo možné umiestniť ani v jednom z týchto zariadení medveďa hnedého z dôvodu nedostatku voľných kapacít. Sme toho názoru, že absencia uvedených stanovísk v spise nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, keďže v danom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky na povolenie výnimky.

Žalovaný taktiež považuje za nepodložený záver Krajského súdu v Bratislave (strana 11 Rozsudku), že: „Tvrdenie žalovaného, že by k ohrozeniu populácie nedošlo nie je možné zistiť ani zo žiadneho obstaraného podkladu k rozhodnutiu.“ ako aj konštatovanie: „pričom ohrozenie bezpečnosti ľudí, stret živočícha s človekom, strata plachosti medveďa hnedého nebol v danej lokalite riadne zdokumentovaný.“

Početnosť jedincov medveďa hnedého vychádza predovšetkým z informácií zistených z vlastnej činnosti a pozorovaní žalovaného ako aj ŠOP SR (napr. obhliadky terénu).

Žalovaný zastáva názor, že nie je v kompetencii súdu spochybňovať odbornosť a dôveryhodnosť ŠOP SR, ktorá ako odborná organizácia žalovaného zabezpečuje aj spracovávanie odborných stanovísk a podkladov pre rozhodovaciu a inú činnosť orgánov ochrany prírody a vykonávanie prieskumu a výskumu osobitne chránených častí prírody a krajiny vrátane zhromažďovania, uchovávaní a vyhodnocovania údajov o ich stave.

ŠOP SR, Správa chránenej krajiny oblasti Poľana odhaduje denzitu medvedej populácie v poľovnom revíri Bzová na 1,2 jedinca (v danom poľovnom revíri avšak môžu byť pozorované viaceré jedince, nejedná sa však o medvede žijúce výhradne na území tohto poľovného revíru, ale o jedince obývajúce oveľa väčšie územie). Zvýšený stav populácie medveďa hnedého vyplýva aj zo žiadosti žiadateľa, ako aj zo záznamu zo dňa 05.11.2010 z miestneho šetrenia škôd spôsobených medveďom hnedým za prítomnosti členov Obvodného úradu životného prostredia vo Zvolene, stále pracovisko Detva, Obvodného lesného úradu vo Zvolene, ŠOP SR, Správa Chránená krajinná oblasť Poľana, Poľovníckej spoločnosti Aquila a zo záznamu zo dňa 13.10.2010 z miestneho šetrenia škôd spôsobených medveďom hnedým za prítomnosti členov Obvodného úradu životného prostredia vo Zvolene, stále pracovisko Detva, Obvodného lesného úradu vo Zvolene, ŠOP SR, Správa Chránená krajinná oblasť Poľana, Poľovníckej spoločnosti Aquila a obce Podkriváň - starosta obce priložených k žiadateľovej žiadosti, z ktorých vyplýva jednoznačne nutnosť povolenia výnimky z ustanovenia § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody z dôvodu bezprostredného ohrozenia života a zdravia ľudí.

Žiadateľ zdôvodňuje potrebu udelenia výnimky nasledovne: „Poľovný revír Bzová, ktorý obhospodaruje Poľovnícka spoločnosť Aquila sa nachádza v blízkosti lesných komplexov Poľany, odkiaľ dochádza k značnej migrácii jedincov medveďa hnedého. V revíri Bzová sú najmä bukové a dubové porasty, ale

nachádzajú sa tu aj vysídlené lokality a staré ovocné sady, kde medvede majú dostatok vhodnej potravy v jesenných mesiacoch. Keďže stavy medved'ov sa v poslednom období zvyšujú, tieto rozširujú svoje teritória aj do poľných častí a aj do blízkosti ľudských obydľí, kde sa hlavne v lete a na jeseň stávajú stálou zverou. V roku 2010 boli nahlásené a prešetrované dva prípady škôd, spôsobených medveďom hnedým...“

Ohrozenie života ako aj strata plachosti či škody spôsobené na hospodárskych zvieratách a včelstve boli hlásené obyvateľmi príslušných obcí na Obvodný úrad životného prostredia vo Zvolene, stále pracovisko Detva: v zázname z miestneho šetrenia škôd spôsobených medveďom hnedým zo dňa 05.11.2010 (podnet M. M.) sa uvádza: „Vonkajšou ohliadkou, ako aj z priloženej fotodokumentácie bolo zistené: V noci zo 04.11.2010 na 05.11.2010 napadol medveď oplotený pozemok, kde boli umiestnené ovce. Na dnešnej miestnej ohliadke bolo zistené, že bola usmrtená 1 ovca, ktorá bola sčasti zožratá - vnútornosti a zadné končatiny - viď priložená fotodokumentácia. Na dnešnej ohliadke sme našli na tráve stopy po krvi na mieste, kde ovcu roztrhal, taktiež boli nájdené stopy medveďa - viď priložená fotodokumentácia.“ a v zázname z miestneho šetrenia škôd spôsobených medveďom hnedým zo dňa 13.10.2010 (podnet B. Z.) sa uvádza: „Vonkajšou ohliadkou, ako aj z priloženej fotodokumentácie bolo zistené: Na dnešnej ohliadke bolo zistené, že medveď uvedenú lokalitu navštívil aj v dnešnú noc (z 12.10 na 13.10.2010) Celkovo bolo zničené: 11 rodín včelstiev (včiel a včelieho diela) a 99 ks rámkov. Včelársky voz sa nachádza na súkromnom pozemku poškodeného, vo vzdialenosti cca 50 m od rodinného domu poškodeného. Pozemok je oplotený pletivom. Viď. fotodokumentácia.“

Z celého spisového materiálu, predloženého Krajskému súdu v Bratislave, vyplýva dôvodná obava ohrozenia života a zdravia ľudí ako aj nebezpečenstvo vzniku ďalších škôd z dôvodu synantropizácie jedincov medveďa hnedého, čo má za následok ich pohyb aj mimo prirodzený výskyt tohto druhu.

S poukazom na prioritný záujem na ochrane života a zdravia ľudí zákon o ochrane prírody pripúšťa aj určité výnimky z podmienok ochrany chránených druhov živočíchov, pričom v zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody nevyžaduje vznik škodlivého následku na verejnom zdraví alebo na verejnej bezpečnosti ľudí, ale preferuje ochranu týchto záujmov pred vznikom takéhoto škodlivého následku. Ide teda o opatrenie preventívneho charakteru.

V zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody je vznik škodlivého účinku na zdraví a živote ľudí právne irelevantný, pretože keď následok na zdraví alebo živote vznikne, uvedené ustanovenie stráca na význame.

Z vyššie uvedeného je teda nesporné, že v dotknutom správnom konaní bola dostatočne naplnená potreba povolenia výnimky na usmrtenie medveďa hnedého podľa § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody v odôvodnení napadnutého prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave pri svojom rozhodovaní vôbec nevzal do úvahy stanovisko ŠOP SR č. ŠOPSR/490/2011 zo dňa 01.03.2011, ktorého súčasťou je aj stanovisko Správy chránenej krajinnnej oblasti Poľana k žiadosti žiadateľa (Poľovnícka spoločnosť Aquila), v ktorom, v rámci popisu poľovného revíru, uvádza, že možnosť konfliktov s medveďmi je v danej lokalite vysoká, a to s ohľadom na viacnásobné škody na hospodárskych zvieratách a včelstve a najmä časté a nebezpečné strety medveďa hnedého s obyvateľmi príslušných obcí ako aj s návštevníkmi týchto lokalít.

ŠOP SR v závere tohto stanoviska, na základe dôkladného poznania stavu a početnosti stretov medveďa hnedého s ľuďmi v tomto regióne, odporučila povoliť výnimku.

V danej súvislosti si dovoľujeme upozorniť, že stanovisko ŠOP SR bolo v danom prípade vypracované s prihliadnutím na pracovné rokovanie zoológov jednotlivých organizačných útvarov ŠOP SR s územnou pôsobnosťou na území areálu výskytu medveďa hnedého na Slovensku, ktoré sa uskutočnilo 17.02.2011. Na tomto rokovaní boli posúdené jednotlivé žiadosti užívateľov poľovných revírov o povolenie výnimky z ochrany medveďa, pričom v rámci tohto posúdenia bola vyhodnotená osobitne aj žiadosť žiadateľa.

V poľovnom revíri Bzová ŠOP SR - Správa chránenej krajinnnej oblasti Poľana odhaduje denzitu medvedej populácie v poľovnom revíri Bzová na 1,2 jedinca (v danom poľovnom revíri avšak môžu byť pozorované viaceré jedince, nejedná sa však o medvede žijúce výhradne na území tohto poľovného revíru, ale o jedince obývajúce oveľa väčšie územie) a na základe stotožnenia sa so žiadosťou žiadateľa odporučila povoliť výnimku zo zakázaných činností z dôvodov predchádzania predovšetkým nebezpečných stretov ľudí s medveďom hnedým, ako aj závažných škôd, najmä na hospodárskych zvieratách a včelstve.

V tejto súvislosti žalovaný zdôraznil, že ŠOP SR je odbornou organizáciou pre rozhodovaciu a inú činnosť orgánov ochrany prírody a pre vykonávanie prieskumu a výskumu osobitne chránených častí prírody a krajiny vrátane zhromažďovania, uchovávania a vyhodnocovania údajov o ich stave.

Ministerstvo podané žiadosti užívateľov poľovních revírov každoročne posudzuje z podkladov, ktoré mu pripravuje ŠOP SR na základe zisťovania vývoja populácie medveďa hnedého na Slovensku i v jeho jednotlivých geomorfologických celkoch, vyhodnocovania evidovaných škôd spôsobených týmto živočíchom na hospodárskych zvieratách, ale aj možného ohrozenia obyvateľov.

Na záver považoval žalovaný za nutné podotknúť, že žaloba žalobcu voči napadnutému rozhodnutiu žalovaného je nepodložená a účelová, obsahujúce iba námietky formálneho charakteru proti procesnému postupu žalovaného v danom konaní. V danom prípade je zrejmé, že vzhľadom na uplynutie lehoty povolenej výnimky, nemôže dosiahnuť cieľ, pre ktoré bolo toto mimovládne združenie založené, t. j. zlepšenie stavu životného prostredia.

Takéto konanie žalobcu je v rozpore s deklarovanými princípmi a účelom existencie žalobcu ako občianskeho združenia, ktoré podporuje ochranu prírody a podľa názoru žalovaného je motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného, nie snahou o dosiahnutie cieľov ochrany prírody.

Na rozdiel od iných občianskych združení zameraných na ochranu prírody, s ktorými má ministerstvo v sporných prípadoch korektnú spoluprácu, žalobca en bloc napáda svojimi rozkladmi a žalobami prakticky všetky povolené rozhodnutia vydávané odborom výkonu štátnej správy ministerstva, čo opätovne svedčí len o snahe účelovo sa obohatiť na trovách konania, nakoľko napadnutie všetkých rozhodnutí o povolení výnimiek vydaných predmetným odborom ministerstva vylučuje akýkoľvek individuálny prístup žalobcu k jednotlivým predmetom konania.

Žalobca na rozdiel od správneho orgánu nenesie zodpovednosť za prípadné majetkové škody a ohrozenie zdravia a života obyvateľov v konkrétnych prejednávanych prípadoch, ani nemusí znášať škody spôsobené ostatným účastníkom konania (napríklad dotknuté obce).

Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a konanie zastavil.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril; rovnako ani príbratá osoba.

IV.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky,
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 21. júna 2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 6. novembra 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu

sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného Č. 3746/2011-2.2 zo dňa 3. októbra 2011, o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2,3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z.z. zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Bzová, katastrálne územie O.. Minister v rozkladovom konaní zmenil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z.z. a určil, že odstrel možno zrealizovať poslieďkou v uvedenej lokalite poslieďkou a postriežkou do 30. novembra 2011 a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslieďkou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

Z obsahu pripojeného spisu je možné zväčša zistiť iba všeobecné konštatovania o premnožení medveďa hnedého, tým aj o ohrození človeka, a škodách ním spôsobených, avšak konkrétne údaje nie sú zistiteľné ani zo správ ŠOP SR z 22. februára 2011, či 1. marca 2011 v ktorej sa taktiež uvádza viacmenej len konštatácia premnoženosti medveďa hnedého a to i v blízkosti ľudských obydľí, spôsobené škody a najmä metodika výkonu odlovu, či odstrelu medveďa hnedého vo vopred určených lokalitách.

Odvolaciemu súdu je zrejmé, že odborníci ŠOP SR, CHKO Poľana, či Poľovníckych združení majú konkrétne skúsenosti, ktoré ich oprávnené vedú ku konštatovaniu o premnoženosti medveďa hnedého nielen na území Slovenskej republiky, ale i v konkrétnej lokalite, o prípadných útokoch tohto chráneného živočicha na človeka, či jeho majetok. Avšak bez toho, aby správny orgán - v tomto prípade žalovaný - zadovážil do spisu a v správnom konaní vykonal za prítomnosti účastníkov konania a vyhodnotil konkrétne podklady, správy, tvrdenia, či vysvetlenia o konkrétnych údajoch nie je možné vysloviť spoľahlivý záver, ktorý je obsiahnutý v napadnutom a preskúmanom rozhodnutí.

V súlade s ustanovením § 32 ods. 1, 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Pre postup podľa § 40 ods. 2, 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z. je v každom konkrétnom prípade nevyhnutné zistiť nielen neexistenciu inej alternatívy riešenia problému premnoženia medveďa hnedého než len povolením odstrelu jedného jedinca, tak aby nebola ohrozená jeho populácia ale tiež preukázanie, že správny orgán koná v záujme verejnej bezpečnosti ľudí.

Žalovaný preukázal, že ani oslovené Zoologické záhrady na Slovensku či v Čechách nemali záujem o jedinca medveďa hnedého. V pripojenom spise žalovaného sa však o tom žiaden záznam nenachádza a žalovaný dôkazy, ktoré mal obsahovať už základný spis, pripojil až k odvolaniu. Je potrebné ich do spisu založiť. Inú alternatívu riešenia problému premnoženia v danej lokalite neskúmal.

V spise nie je založená žiadna zmienka o tom, aká je skladba súčasnej populácie medveďa hnedého na danom území. Odvolací súd nemá na mysli samotné počty medveďov, ktoré zrejme, hoci rozporuplne vyplývajú z podkladov rozhodnutia o povolení výnimky, ale najmä vek jedincov, ich pohlavie a zdravotný stav tak, aby bolo zaistené, že odlovom jedného jedinca nedôjde k takému stavu v danom teritóriu, ktorý by mohol viesť k ohrozeniu populácie tohto chráneného živočicha.

Najdôležitejšie je preukázať, že správny orgán povolil výnimku v záujme verejnej bezpečnosti ľudí.

V tomto smere určite nepostačuje poukázanie na určité príhody zo života a na neidentifikovateľné osoby. Vážne strety človeka s medveďom, pri ktorých je ohrozený majetok, či dokonca zdravie a život človeka sú nepochybne zadokumentované na Obecných úradoch, v nemocniciach, Policajnom, či Hasičskom a záchrannom zbore, minimálne však v miestnej tlači. Odtiaľ je povinný správny orgán čerpať zdroje informácií. Pritom ale nepostačuje samotné stretnutie medveďa s človekom, ale musí ísť o stretnutie atypické nielen miestom (napr. v mestskej či záhradkárskej lokalite, kde je veľká migrácia ľudí), ale aj a najmä správaním sa medveďa voči človeku (agresivita a nedostatok prirodzenej plachosti).

Napokon, v takom prípade by sa výnimka nemala vzťahovať na akéhokoľvek jedinca, tak ako bolo rozhodnuté v konkrétnom prípade, ale o jedinca, ktorý má v danej lokalite najväčšie sklony k prenikaniu do ľudskej civilizácie, nemá obavy z ľudí, či je dokonca pri stretnutí s ľuďmi agresívny a nedá sa nijako odplašiť či odohnať.

Z týchto dôvodov nespochybňujúc závery, znalosti a zistenia žalovaného a jeho odborných orgánov, odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, i keď z modifikovaných dôvodov, konštatuje nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý tak, ako bol zistený doposiaľ, nemôže byť podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia a z toho dôvodu sčasti i nepreskúmateľnosť napadnutého správneho rozhodnutia..

Podľa názoru odvolacieho súdu bolo úlohou správneho orgánu - žalovaného - pri úplnom a riadnom zisťovaní skutkového stavu, zabezpečiť prostredníctvom svojich odborných orgánov (ŠOP SR) konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme o stave medveďov v jednotlivých lokalitách, ich výskyte, vyhodnocovaní spôsobených škôd medveďmi i o realizácii udelených výnimiek na ich odlov. Nemožno konštatovať, že k porušeniu zákona nedošlo preto, že žalovaný nemal v danom prípade s čím oboznámiť účastníka konania. Bolo totiž jeho povinnosťou taký dôkaz zabezpečiť, vykonať a predložiť v zmysle citovaného ustanovenia pred rozhodnutím žalobcovi na oboznámenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalovaný v konaní nemal úspech a zo zákona nemá na nich ani nárok. Žalobca ani pribratá osoba si nárok na ne neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.